

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ФІЗІОЛОГІЯ І ПСИХОЛОГІЯ ПРАЦІ”
(для бакалаврів)

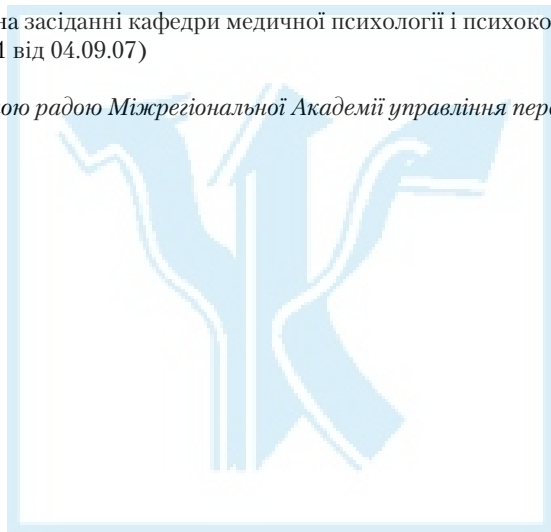
МАУП

Київ 2008

Підготовлено викладачем кафедри медичної психології і психокорекції
Л. Г. Тарасенко і професором кафедри медичної психології і психокорекції
А. П. Чуприковим

Затверджено на засіданні кафедри медичної психології і психокорекції
(протокол № 1 від 04.09.07)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

МАУП

Чуприков А. П., Тарасенко Л. Г. Навчальна програма дисципліни “Фізіологія і психологія праці” (для бакалаврів). — К.: МАУП, 2008. — 19 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план дисципліни, зміст дисципліни “Фізіологія і психологія праці”, питання для самоконтролю, вказівки до виконання контрольної роботи, теми контрольних робіт, список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2008

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

У сучасному світі зростає роль психологічних знань про людину, зайняту трудовою діяльністю. Зміни, що відбуваються практично в усіх сферах розвитку сучасного суспільства, торкнулися і сфери професійної діяльності людини, що кардинально змінює, значно ускладнює як професійну діяльність загалом, так і більшість її видів. Майбутнім психологам необхідно розумітися на фізіологічних і психологічних аспектах праці, його основних компонентах, чинниках, що впливають на людину і ефективність здійснюваної ним діяльності.

Програма курсу “Фізіологія і психологія праці” складена відповідно до навчального плану. Програмою передбачено вивчення психологічних і фізіологічних аспектів трудової діяльності.

У розділі “Фізіологічні основи трудової діяльності” важлива увага приділяється розкриттю фізіологічних закономірностей трудових процесів, характеристик тяжкості і напруженості праці, фізіологічним механізмам формування трудових навиків, організації раціональних режимів праці і відпочинку, фізіологічним принципам профілактики несприятливих змін функціонального стану тощо.

Мета курсу — вивчити закономірності психічної діяльності у процесі професійної діяльності з урахуванням суспільно-історичних і конкретних виробничих умов, а також індивідуальних особливостей працівників.

Опанувавши курс “Фізіологія і психологія праці” студенти повинні:

- мати чітке уявлення про структуру професійної діяльності;
- уміти визначати компоненти внутрішніх і зовнішніх аспектів професійної діяльності;
- уміти аналізувати структуру особистості і складати психограми до різних професій;
- знати підходи до визначення професійної придатності людини і методи вивчення її особистості;
- добре знати основи психологічних процесів у працівника в процесі праці;
- уміти застосовувати на практиці знання про стадії працездатності людини.

Основні завдання курсу:

- 1) формування у студентів уявлення:

- про психологічні аспекти, основні компоненти, чинники, що впливають на психологічну сферу людини і ефективність здійснюваної діяльності людини;
- про інженерно-психологічні характеристики ергатичних систем в умовах трудової діяльності;
- про систему професійного відбору і підготовки фахівців, підвищення їх кваліфікації;

2) засвоєння студентами основних понять дисципліни і розуміння їх значущості для забезпечення ефективної професійної діяльності;

3) підвищення рівня теоретичної підготовки і компетентності студентів в роботі з людьми, зайнятими трудовою діяльністю;

4) опанування студентами:

- психологічних закономірностей професійної адаптації фахівця в умовах трудової діяльності;
- методів психології праці і особливостей їх використання з метою вивчення діяльності фахівців;
- основних категорій, змісту і особливостей професійного психологічного відбору в організації;

5) формування у студентів умінь аналізувати:

- психологічні процеси, що відбуваються в різних видах трудової діяльності;
- професійну діяльність людини та її ефективність.

Вивчення курсу “Фізіологія і психологія праці” відбувається у формі лекцій і семінарських занять.

Робота студентів з вивчення курсу фізіологічних основ трудової діяльності крім обов’язкових занять передбачає самостійне засвоєння програмного матеріалу, рекомендованих літературних джерел і простих методів дослідження, оволодіння ключовими вміннями і навичками.

Форми контролю:

Підсумковий контроль. Для контролю засвоєння дисципліни навчальним планом передбачено іспит.

Поточний контроль. Протягом семестру студенти виконують контрольні роботи, тестові завдання.

Взаємозв’язок з іншими навчальними дисциплінами.

Дисципліна “Фізіологія і психологія праці” тісно пов’язана з психофізіологією, загальною психологією, психологічним практикумом, психологією розвитку, психологією особистості, соціальною психо-

логією, психодіагностикою, соціологією, гігієною, фізіологією, антропологією.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ФІЗІОЛОГІЯ І ПСИХОЛОГІЯ ПРАЦІ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1	2
	Змістовий модуль I. Загальна характеристика психології праці
1	Психологія праці як галузь наукового знання, науки і професія
2	Ергатична система
	Змістовий модуль II. Психологічні основи діяльності людини
3	Основні види, типи і структура діяльності
4	Психологія міжособових відносин у трудовій діяльності
	Змістовий модуль III. Фізіологічні основи трудової діяльності
5	Фізіологічні основи трудової діяльності
6	Фізіологічні механізми формування трудових навичок
7	Фізіологічна характеристика функціонального стану в процесі трудової діяльності
8	Фізіологічні основи раціональної організації трудових процесів
	Змістовий модуль IV. Психологія професійної діяльності
9	Загальна характеристика професійної діяльності
10	Психологічна характеристика професіоналізму
	Змістовий модуль V. Людина як суб'єкт професійної діяльності
11	Розвиток суб'єкта праці
12	Психологія професійної працездатності
13	Індивідуальний стиль трудової діяльності

1	2
14 15 16 17	Змістовий модуль VI. Соціально-психологічні складові трудової діяльності Комуникативні процеси у структурі професійної діяльності Трудова мотивація і задоволеність роботою Професіографія і професійна орієнтація. Професійна підготовка Психологія трудової експертизи
18 19	Змістовий модуль VII. Психологія безпеки праці Основні поняття безпеки праці Перспективи розвитку психології праці
Разом годин: 108	

ЗМІСТ
дисципліни
“ФІЗІОЛОГІЯ І ПСИХОЛОГІЯ ПРАЦІ”

Змістовий модуль I. Загальна характеристика психології праці

Тема 1. Психологія праці як галузь наукового знання, науки і професія

Праця як соціально-психологічна реальність. Історія розвитку психології праці. Тенденція розвитку прикладної психології у сфері професійної праці. Предмет і завдання психології праці. Основні розділи психології праці.

Література [4; 10; 12; 16; 18]

Тема 2. Ергатична система

Ергономіка як наука і практика. Компоненти ергатичної системи. Ергатичні функції. Трудовий пост і його компоненти. Методологічні основи психології праці.

Література [4; 12; 16; 18; 22; 40]

Змістовий модуль II. Психологічні основи діяльності людини

Тема 3. Основні види, типи і структура діяльності

Основні види, типи і структура діяльності. Мотиви і цілі діяльності. Освоєння діяльності особистістю. Психологія міжособових відносин у трудовій діяльності. Зовнішні і внутрішні компоненти професійної діяльності, їх характеристика і вплив на успішність здійснення професіоналом своєї професійної діяльності. Професійно важливі якості особистості.

Література [1; 4; 16; 18; 20; 25]

Тема 4. Психологія міжособових відносин у трудовій діяльності

Міжособові відносини у групах і колективах. Офіційні і неофіційні відносини. Ділові і особисті, раціональні і емоційні відносини. Ефективність групової діяльності. Критерії ефективності. Шляхи підвищення ефективності діяльності групи. Ведення групових дискусій.

Література [4; 16; 18; 20; 25]

Змістовий модуль III. Фізіологічні основи трудової діяльності

Тема 5. Фізіологічні основи трудової діяльності

Предмет фізіології праці. Взаємозв'язок фізіології праці з іншими науками. Методи фізіологічних досліджень. Основні етапи, роль зарубіжних і вітчизняних вчених у розвитку фізіології праці. Фізіологічні закономірності трудової діяльності людини. Основні елементи трудового процесу. Фізичні і нервово-психічні навантаження. Працездатність і коефіцієнт корисної дії як чинники, що забезпечують виконання трудового завдання. Стонлення, перевтома, перенапруження. Зміна фізіологічних функцій при фізичній праці. Системи вегетативного забезпечення діяльності. Залежність змін фізіологічних функцій від тривалості і інтенсивності роботи. Зміна крові при фізичній праці. Зміна дихання і механізм його регуляції при фізичній праці. Біоенергетичні процеси при фізичній роботі. Роль залоз внутрішньої секреції в регуляції функції організму при фізичній роботі. Загальний адаптаційний синдром, його стадії. Стрес і адаптація.

Література [2; 6; 8; 13; 19–21; 23]

Тема 6. Фізіологічні механізми формування трудових навичок

Поняття про навичку. Фізіологічна характеристика трудових умінь і навичок. Рефлекторні механізми регуляції робочих рухів. Значення умовно-рефлекторних механізмів у формуванні трудових умінь і навичок, роль сенсорних і оперантних рефлексів. Функціональна система як принцип роботи мозку. Етапи формування трудових навичок. Фази формування трудових навичок (генералізують, концентрації, стабілізації і утворення стійкості домінанти). Соматичні і вегетативні компоненти трудової навички, динаміка їх формування. Фізіологічні основи вдосконалення трудових навичок у міру зростання продуктивності праці. Механізми порушення навичок при несприятливих функціональних станах. Функціональні резерви збереження надійності трудових навичок у стані стомлення, монотонії, напруженості.

Література [2; 7; 8; 12; 13; 16; 19; 23]

Тема 7. Фізіологічна характеристика функціонального стану у процесі трудової діяльності

Поняття про працездатність і функціональний стан. Фізіологічна характеристика стадій спрацьованості (первинна мобілізація, гіпермобілізація, гіперкомпенсація), оптимальної працездатності, повної компенсації, незадовільної компенсації, декомпенсації.

Функціональні стани ЦНС при розумовій праці. Види функціональних станів. Нормальні і патологічні стани. Межові стани. Компоненти функціонального стану: 1) енергетичні; 2) сенсорні; 3) інформаційні; 4) ефекторні; 5) активаційні.

Методи дослідження функціонального стану (фізіологічні, психологічні, поведінкові). Визначення і фізіологічна сутність напруженості. Чинники трудового процесу, що викликають напруження.

Характеристика монотонної праці. Фізіологічна характеристика праці в умовах зорового напруження. Гіпокінезія людини в процесі трудової діяльності. Поняття про "ціну" діяльності. Поняття про фізичну важкість праці. Фізіологічна характеристика ненапруженого, малонапруженого, напруженого і дуже напруженого типів праці.

Література [2; 7; 8; 12; 13; 16; 19; 23]

Тема 8. Фізіологічні основи раціональної організації трудових процесів

Фізіологічно обгрунтоване чергування періодів роботи і відпочинку. Функціональний стан людини у процесі роботи. Принципи побудови раціональних внутрішньозмінних режимів праці і відпочинку. Фізіологічні принципи профілактики перенапруження опорно-рухового апарату. Принципи профілактики зорового стомлення і перенапруження. Принципи профілактики негативних наслідків праці в умовах монотонії. Організаційно-технічні і психофізіологічні заходи, що обмежують розвиток монотонії.

Принципи оптимізації розумової праці і праці, що викликає нервово-психічне напруження.

Література [2; 7; 8; 12; 13; 16; 17; 23; 30]

Змістовий модуль IV. Психологія професійної діяльності

Тема 9. Загальна характеристика професійної діяльності

Поняття професійної діяльності. Психологічна структура професійної діяльності. Основні типи і види діяльності. Психологічна структура спільної діяльності.

Література [4; 16; 18; 22; 33; 36; 41]

Тема 10. Психологічна характеристика професіоналізму

Професія як форма діяльності. Всебічна підготовленість до праці, її компоненти і показники. Психологічні умови досягнення професіоналізму. Психологія професійного самовизначення.

Література [1; 4; 16; 18; 22; 32]

Змістовий модуль V. Людина як суб'єкт професійної діяльності

Тема 11. Розвиток суб'єкта праці

Основні етапи розвитку суб'єкта праці. Прогресивна стадія професійного становлення. Регресивна стадія професійного становлення. Кризи професійного становлення.

Проблеми регуляції у професійній діяльності. Регулятивні процеси в структурі професійної діяльності. Функціональні стани як регу-

лятор професійної діяльності. Емоційно-вольові процеси в регуляції професійної діяльності.

Література [1–4; 14; 16; 18; 22; 28; 36]

Тема 12. Психологія професійної працездатності

Психологічна суть працездатності. Професіоналізм і працездатність. Співвідношення психічної і фізіологічної дієздатності. Психологічні основи режиму праці і відпочинку. Психологічні засоби підвищення працездатності.

Здібності і професійно важливі якості. Здібності як чинники професійної діяльності. Поняття професійно важливих якостей діяльності (ПВЯ) і структури професійної придатності.

Література [4; 5; 15; 18; 22; 25; 37; 42]

Тема 13. Індивідуальний стиль трудової діяльності

Взаємозв'язок організму людини із середовищем. Особливості індивідуального стилю діяльності при різних типах і рівнях складності праці. Вплив типологічних особливостей на результативність і характер виконання професійних завдань.

Література [1; 4; 11; 16; 22; 27]

Змістовий модуль VI. Соціально-психологічні складові трудової діяльності

Тема 14. Комунікативні процеси у структурі професійної діяльності

Поняття спілкування. Зміст, цілі і засоби спілкування. Соціально-психологічні механізми спілкування. Види спілкування. Ділове і особисте спілкування.

Спілкування як засіб організації спільної діяльності. Комунікативна компетентність як система внутрішніх засобів орієнтування і регуляції комунікативних дій людини. Ділове спілкування. Спрямованість на результат, тобто продукт, значущий для суспільства, як особливість ділового спілкування. Суть і характеристика ділового спілкування. Етика ділового спілкування. Конфлікти у професійній діяльності. Поняття колективного суб'єкта професійної діяльності.

Література [4; 16; 22; 37; 39]

Тема 15. Трудова мотивація і задоволеність роботою

Потреба людини в праці. Теорії і концепції мотивації в практиці професійної діяльності. Професійна спрямованість працівника. Задоволеність людини результатами своєї праці. Проблема формування самосвідомості і мотиваційної спрямованості особи в праці.

Література [4; 11; 16; 18; 24; 26; 32]

Тема 16. Професіографія і професійна орієнтація. Професійна підготовка

Основи професіографії і класифікація професій. Професійна орієнтація і її етапи: професійна інформація, професійна консультація, професійний відбір і професійна адаптація. Психологічна основа розстановки і атестації кадрів.

Особливості професійного навчання. Основні чинники, що впливають на професійну підготовку. Особливості професійного підвищення кваліфікації. Проблема формування особи-професіонала.

Література [3–6; 16; 18; 24; 27; 33–35; 41]

Тема 17. Загальна характеристика трудової експертизи

Місце і роль психолога в підготовці і проведенні трудової експертизи. Методи і процедури психологічного аналізу професійної діяльності.

Література [4; 16; 18; 23; 35]

Змістовий модуль VII. Психологія безпеки праці

Тема 18. Основні поняття безпеки праці

Чинники, що визначають безпеку праці. Суб'єктивні причини виробничого травматизму. Діяльність психолога щодо запобігання виробничому травматизму. Психологічні аспекти соціально-трудова реабілітації хворих і інвалідів.

Література [2; 4; 15; 17; 20; 29]

Тема 19. Перспективи розвитку психології праці

Роль наукової організації для підвищення продуктивності праці. Перспективи і тенденція розвитку прикладної психології у сфері професійної праці.

Література [4; 12; 16; 21]

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Предмет, завдання і методи психології праці.
2. Психологічні основи діяльності людини.
3. Структура особи працівника.
4. Психологічні основи професійного відбору і підбору кадрів.
5. Предмет фізіології праці.
6. Взаємозв'язок фізіології праці з іншими науками.
7. Основні елементи трудового процесу.
8. Фізичні і нервово-психічні навантаження.
9. Роль залоз внутрішньої секреції в регуляції функцій організму при фізичній роботі.
10. Загальний адаптаційний синдром, його стадії.
11. Стрес і адаптація.
12. Методи дослідження функціонального стану людини у фізіології праці.
13. Поняття про навичку.
14. Фізіологічна характеристика трудових вмінь і навичок.
15. Функціональна система як принцип роботи мозку.
16. Етапи формування трудових навичок.
17. Фази формування трудових навичок (генералізація, концентрації, стабілізації і утворення стійкості домінанти).
18. Оцінювання важкості праці.
19. Вивчення функціонального стану при стомленні.
20. Фізіологічно обґрунтоване чергування періодів роботи і відпочинку.
21. Функціональний стан людини у процесі праці.
22. Принципи побудови раціональних внутрішньозмінних режимів праці і відпочинку.
23. Фізіологічні принципи профілактики перенапруження опорно-рухового апарату.
24. Принципи профілактики зорового стомлення і перенапруження.
25. Принципи профілактики негативних наслідків праці в умовах монотонії.
26. Психічні стани в процесі роботи.
27. Працездатність людини.
28. Теорія втоми людини в процесі роботи.
29. Предмет психології праці і її завдання на сучасному етапі розвитку українського суспільства.

30. Історичні передумови формування психології праці.
31. Теоретичні і методологічні проблеми психології праці.
32. Методи психології праці.
33. Соціальна група як предмет праці.
34. Система профорієнтації (суть, етапи, сучасний стан проблеми).
35. Суть, види, необхідність професійного психологічного відбору.
36. Принципи професійного психологічного відбору.
37. Психологічний опис професії.
38. Професіограма, її призначення і зміст.
39. Суть психологічної підготовки до праці.
40. Індивідуальний стиль трудової діяльності.
41. Когнітивні процеси в структурі професійної діяльності.
42. Поняття “конфлікту”.
43. Особливості професійних конфліктів.
44. Здібності і професійно важливі якості.
45. Вплив виробничого і соціального середовища на безпеку праці.
46. Суть і психологічні особливості трудової експертизи.
47. Проблеми регуляції в професійній діяльності.
48. Суб’єктивні причини виробничого травматизму.
49. Тенденції розвитку прикладної психології у сфері професійної праці.
50. Функціональні стани ЦНС при розумовій праці.
51. Види функціональних станів.
52. Нормальні і патологічні стани.
53. Прикордонні стани.
54. Стани адекватної мобілізації і динамічного неузгодження.
55. Компоненти функціонального стану.
56. Методи дослідження функціонального стану.
57. Визначення і фізіологічна сутність напруженості.
58. Емоційна і операційна, специфічна і неспецифічна напруженість.
59. Чинники трудового процесу, що викликають напруженість.
60. Основні етапи розвитку суб’єкта праці.
61. Прогресивна стадія професійного становлення.
62. Регресивна стадія професійного становлення.
63. Кризи професійного становлення.
64. Професія як форма діяльності.
65. Психологічні умови досягнення професіоналізму.
66. Психологія професійного самовизначення.
67. Основи професіографії і класифікація професій.

68. Професійна орієнтація і її етапи.
69. Професійна інформація.
70. Професійна консультація.
71. Професійний відбір.
72. Професійна адаптація.
73. Психологічна основа розстановки і атестації кадрів.
74. Співвідношення психічної і фізіологічної дієздатності.
75. Психологічні основи режиму праці і відпочинку.
76. Психологічні засоби підвищення працездатності.
77. Підструктури спрямованості, досвіду, психічних процесів, біопсихічних властивостей особи.
78. Роль здібностей і характеру в структурі особи працівника.
79. Загальна характеристика сенсорно-перцептивної сфери і уваги.
80. Роль і особливості сенсорно-перцептивної сфери і уваги в різних видах професійної діяльності.
81. Загальна характеристика пам'яті, уявлення, уяви.
82. Значення пам'яті, уявлення, уяви в професійній діяльності.
83. Мислення в трудовій діяльності.
84. Психологічні основи діяльності людини.
85. Психологічні основи професійного відбору і підбору кадрів.
86. Використання методів психології роботи при вивченні трудової діяльності.
87. Психофізична характеристика професійної діяльності.
88. Професійно важливі якості у структурі особи працівника.
89. Психічні стани в процесі роботи.
90. Працездатність людини.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Навчальним планом дисципліни “Фізіологія і психологія праці” запланований контроль засвоєння знань у вигляді виконання контрольної роботи реферативного типу і складання іспиту.

Контрольна робота з дисципліни “Фізіологія і психологія праці” має на меті визначити ступінь засвоєння студентами навчального матеріалу. Тему контрольної роботи визначає викладач. Обсяг контрольної роботи має становити 12–15 аркушів формату А4 друкованого тексту (шрифт 14, міжрядковий відступ – 1,0).

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Функціональні резерви збереження надійності трудових навичок у стані стомлення, монотонії, напруженості.
2. Організаційно-технічні і психофізіологічні заходи, що сприяють обмеженню розвитку монотонії.
3. Принципи оптимізації розумової праці і праці, що викликає нервово-психічне напруження.
4. Трудова мотивація і задоволеність працею.
5. Потреба людини в праці.
6. Теорії і концепції мотивації в практиці професійної діяльності.
7. Професійна спрямованість працівника.
8. Проблема формування самосвідомості і мотиваційної спрямованості особи в праці.
9. Комунікативні процеси в структурі професійної діяльності.
10. Конфлікти в професійній діяльності.
11. Поняття колективного суб'єкта професійної діяльності.
12. Методи дослідження функціонального стану людини у фізіології праці.
13. Вивчення функціонального стану при фізичних навантаженнях динамічного і статичного характеру.
14. Фізіологічні принципи профілактики перенапруження опорно-рухового апарату. Принципи профілактики зорового стомлення і перенапруження.
15. Принципи профілактики негативних наслідків праці в умовах монотонії.
16. Діяльність психолога щодо запобігання виробничому травматизму.
17. Психологічні аспекти соціально-трудової реабілітації хворих і інвалідів.
18. Професія як форма діяльності.
19. Всебічна підготовленість до праці, її компоненти і показники.
20. Психологічні умови досягнення професіоналізму.
21. Психологія професійного самовизначення.
22. Професійна орієнтація і її етапи.
23. Історія розвитку психології праці.
24. Тенденція розвитку прикладної психології у сфері професійної праці.
25. Співвідношення психічної і фізіологічної дієздатності.

26. Психологічні основи режиму праці і відпочинку.
27. Психологічні засоби підвищення працездатності.
28. Системно-структурний і прагматичний підходи до аналізу структури особи.
29. Структурна теорія особи К. К. Платонова.
30. Підструктури спрямованості, досвіду, психічних процесів, біопсихічних властивостей особи.
31. Роль здібностей і характеру в структурі особи працівника.
32. Роль і особливості сенсорно-перцептивної сфери і уваги в різних видах професійної діяльності.
33. Теорія втрати людини в процесі роботи.
34. Психологічне вивчення трудових прийомів і операцій
35. Характеристика і аналіз працездатності особистості.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Апанасенко Г. Л., Попова Л. А.* Медицинская валеология. — Ростов н/Д: Феникс, 2000. — 248 с.
2. *Блинова Н. Г., Игишева Л. Н., Литвинова Н. А., Федоров А. И.* Практикум по психофизиологической диагностике. — М.: Владос, 2000. — 128 с.
3. *Бодров В. А.* Информационный стресс. — М.: ПЕР СЭ, 2000. — 352 с.
4. *Бодров В. А.* Психология профессиональной деятельности // Современная психология: Справ. руководство. — Г., 1999.
5. *Гуревич К. М.* Профессиональная пригодность и основные свойства нервной системы. — Г., 1970.
6. *Гринберг Дж.* Управление стрессом. — СПб.: Питер, 2002. — 496 с.
7. *Дубровинская Н. В., Фарбер Д. А., Безруких М. М.* Психофизиология развития: Психофизиологические основы детской валеологии. — М.: Владос, 2000. — 144 с.
8. *Ефимова И. В., Будыка Е. В., Проходовская Р. Ф.* Психофизиологические основы здоровья студентов: Учеб. пособие. — Иркутск: Иркут. ун-т, 2003. — 124 с.
9. *Зинченко В. П., Мунипов В. М.* Основы эргономики. — М., 1982. — 148 с.
10. *История советской психологии труда. Тексты (20–30-е годы XX в.)* / Под ред. В. П. Зинченко, В. М. Мунипова, О. Г. Носковой. — М., 1983.

11. *Кокурина И. Г.* Методика изучения трудовой мотивации. — М., 1990.
12. *Климов Э. А., Носкова О. Г.* История психологии труда в России: учеб. пособие. — М., 1992.
13. *Основы физиологии человека* / Под ред. Б. И. Ткаченко. — СПб., 1994. — Т. 2.
14. *Психофизиологические основы профилактики перенапряжения.* — М.: Медицина, 1987. — 256 с.
15. *Практикум по основам физиологии и гигиены труда* / Под ред. В. М. Девяшвили. — М.: МГУ, 1988. — 134 с.
16. *Психология труда: Учеб. для студ. высш. учеб. заведений* / Под ред. проф. А. В. Карпова. — М., 2003.
17. *Смирнов В. М., Дубровский В. И.* Физиология физического воспитания и спорта. — М.: Изд-во Владос-Пресс, 2002. — 608 с.
18. *Толочек В. А.* Современная психология труда: Учеб. пособие. — Изд. дом “Питер”, 2006. — 408 с.
19. *Физиология трудовой деятельности (основы современной физиологии)* / Под ред. В. И. Медведева. — СПб.: Наука, 1993. — 528 с.
20. *Физиологические основы здоровья человека* / Под ред. Б. И. Ткаченко. — СПб., 2001. — 728 с.
21. *Эверли Д. С., Розенфельд Р.* Стресс — природа и лечение. — М.: Медицина, 1985. — 224 с.

Додаткова

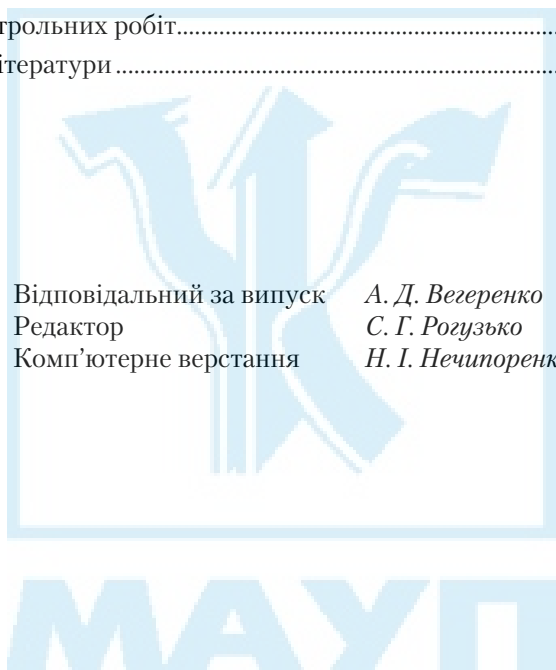
22. *Бодров В. А.* Психология профессиональной пригодности: Учеб. пособие для вузов. — М., 2001.
23. *Головина Л. Л.* Физиологические основы массовой оздоровительной физической культуры и производственной гимнастики. — М.: ГЦОЛИФКа, 1987.
24. *Исмаилова Ф. С.* Основы профессионального консультирования: Учеб. пособие / Науч. ред. Э. Ф. Зеер. — М., 2003.
25. *Конева Э. В.* Особенности мышления в субъект-субъектных видах деятельности // Психол. журн. — 1996. — № 6. — Т. 17.
26. *Кулагин Б. В.* Основы профессиональной психодиагностики. — Л., 1984.
27. *Левнева С. Н.* Методы психологического анализа трудовой деятельности. — Л., 1973.
28. *Леонова А. Б., Медведева В. И.* Функциональные состояния человека в трудовой деятельности. — М., 1981.

29. *Мильнер Е. Г.* Формула жизни: Медико-биологические основы оздоровительной физической культуры. — М.: Физкультура и спорт, 1991.
30. *Наенко Н. И.* Психическая напряженность. — М., 1976.
31. *Пирогова Е. А., Иващенко Л. Я., Страчко Н. П.* Влияние физических упражнений на работоспособность и здоровье человека. — К.: Здоровье, 1986.
32. *Психологические* проблемы профессиональной деятельности. — М., 1991.
33. *Поваренков Ю. П.* Психология становления профессионала. — Курск, 1991.
34. *Психология* подготовки специалистов для современного производства / Под ред. А. И. Подольского. — М., 1991.
35. *Психология* профессий: Учеб. пособие для студ. вузов. — М., 2003.
36. *Розенблат В. В.* Психология утомления. — М., 1979.
37. *Руководство* по физиологии труда / Под ред. З. М. Золиной, Н. Ф. Измерова. — М., 1983.
38. *Спортивная* физиология / Под ред. Я. М. Коца. — М.: Физкультура и спорт, 1986.
39. *Человеческий* фактор / Под ред. Г. Салвенди. — М., 1990.
40. *Шадриков В. Д.* Психология деятельности и способности человека. — М., 1996.
41. *Шульц Д., Шульц С.* Психология и работа. — СПб., 2003.
42. *Энциклопедия* психологических тестов. Профессиональное консультирование, профессиональный отбор, профессиональная ориентация, тесты для безработных. — М., 1997.

МАУП

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Фізіологія і психологія праці”	5
Зміст дисципліни “Фізіологія і психологія праці”	6
Питання для самоконтролю.....	12
Рекомендації щодо виконання контрольної роботи.....	14
Теми контрольних робіт.....	15
Список літератури.....	16

Зам. № ВКЦ-3399

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП